

MEMORANDUM

PS2013PS06 – Bijlage

DATUM	5 juni 2013
AAN	PVV-fractie cc: Provinciale Staten
VAN	Gedeputeerde Staten
DOORKIESNUMMER	2846
ONDERWERP	Beantwoording vragen PVV-fractie

Vragen ter zake het asbest dossier oude provincie huis.

Vraag 1

Uit de PS-vergadering van 2 juli 2012, waarin de Gedeputeerde een boekwaarde noemde van het oude provinciehuis van € 18 miljoen, daar waar deze € 15.895.000,00 was.

De heer Krol: "De vordering van de koper van het oude Provinciehuis was er niet op gericht dat wij onoordeelkundig met dat asbest zijn omgegaan – dat is helemaal niet het punt geweest -, maar dat hij van mening is dat er veel meer asbest in het gebouw aanwezig was dan hij redelijkerwijs had kunnen aannemen toen hij het gebouw kocht. De heer Dercksen heeft de vordering niet gelezen, maar als hij die had gelezen, dan had hij geweten dat dat de vordering was die hij naar ons toe gedaan heeft. Dat zegt niets over de oordeelkundigheid of onoordeelkundigheid van het omgaan met asbest, maar over de mate waarin asbest was aangetroffen"

Pleitnota Wijn Stael Advocaten van het ingetrokken Kort Geding waarover de notulen van 2 juli handelen:

"4.12 "..... Gelet op het feit dat – naar nu is vast komen te staan – het bij de ondeskundige bewerkingen vrijgekomen asbest plaatmateriaal in de sterren E t/m JJ zichtbaar op de opengewerkte plafonds ligt...." "Het is niet alleen onbegrijpelijk dat daar vervolgens geen maatregelen op zijn gevolgd, ten einde personeel, schoonmakers en onderhoudsmensen te beschermen, maar ook onbegrijpelijk en verwijtbaar is dat de Provincie de uitslag van deze steekproeven aan de Waal heeft onthouden".

Het ingetrokken Kort Geding handelde dus wel degelijk over ook over het onoordeelkundig omgaan met asbest. Is hiermee PS ernstig op het verkeerde been gezet, danwel onjuist geïnformeerd?

Antwoord

Het kort geding handelde met name over de aanwezigheid van asbestbesmettingen. Het oude provinciehuis is door de makelaar verkocht in de staat waar in het zich bevond, dus inclusief de aanwezigheid van asbest. Koper ging er van uit dat er asbest in het gebouw aanwezig was, maar was onaangenaam verrast dat er ook asbestbesmettingen waren. Door deze asbestbesmettingen kon de koper het gebouw niet gebruiken en mocht de provincie het eigenlijk niet als kantoor verkopen, zo gaf onze advocaat Pels Rijcken Drooglever Fortuijn aan. Wij hebben u hier in het fractievoorzittersconvent van 7 mei en per Statenbrief op 8 mei geïnformeerd (zie ook TG pagina 23 Betekenisvol Moment III). De genoemde asbestbesmettingen zijn ontstaan doordat er in de jaren voorafgaand aan de verkoop - bijvoorbeeld - leidingen door de asbestplaten zijn getrokken.

Vraag 2

Uit dezelfde vergadering van 2 juli 2012

Gedeputeerde Krol: *“Wij hebben een aanneme gedaan. Stel dat je 50 % van de kantoorruimte moet doen, dan komt er nog een stelpost bij van maximaal € 250.000,00. Die wordt natuurlijk gewoon verrekend op basis van de werkelijk uitgevoerde werkzaamheden. Dat zal natuurlijk nooit meer bedragen dan de € 250.000,00. De stand van vandaag is overigens dat dit op dit moment nog niet speelt.*

“Verwacht u dat in 50 % van alle kantoorruimte in de Sterren besmetting zal worden aangetroffen en dat daardoor sanering noodzakelijk is? Dat antwoord heb ik gegeven: dat verwacht ik niet.”

Echter op 12 juli 2012 liggen er uitgebreide offertes van Horyon (10 dagen na de PS-vergadering dus) voor € 422.140,00 ten behoeve van saneren kamers en plafonds. PS is daarover pas geïnformeerd bij het spoeddebat in december 2012.

Is daarmee PS ernstig op het verkeerde been gezet en hoe verhoudt zich dat tot de actieve informatieplicht van GS? Wanneer was het bij GS bekend dat deze offerte(s) eraan zaten te komen en hoe verhoudt zich dat met de inhoud van het debat?

Antwoord

De offerte van Horyon van 12 juli 2012 is gebaseerd op nader onderzoek dat is verricht door Aksys op 10 juli 2012. De uitkomsten van dit onderzoek waren niet eerder dan 12 juli 2012 bij ons bekend. Tot op dat moment werd de uitkomst van het onderzoek, dat er sprake was van extra besmettingen, niet verwacht. Daarnaast zijn ter voorbereiding op de nadere afspraken met De Waal aanvullende offertes opgevraagd. We hebben u per memo op 25 juni 2012 geïnformeerd over de gunning aan Horyon (TG pagina 31). In dit licht dienen de antwoorden tijdens het debat van 2 juli gezien te worden.

Vraag 3

Meer in het algemeen:

Na het eerste vonnis van de rechtbank in Kort Geding zijn de staten met grote regelmaat geïnformeerd omtrent het verloop van de procedure en de gesprekken met De Waal. Dat staat in schril contrast in de periode die daaraan vooraf is gegaan.

Heeft GS PS tijdig, volledig en juist geïnformeerd omtrent de asbestsanering, waaronder begrepen, maar niet uitsluitend, de geschillen met De Waal, het totstandkomen van de vaststellingsovereenkomst en de afsprakenlijst?

Antwoord

Ja, wij zijn van mening dat wij vanaf eind maart 2012, toen het juridische geschil met de koper startte, wij de Staten zo volledig en tijdig mogelijk hebben geïnformeerd. Twynstra Gudde heeft hier ook in haar onderzoek uitspraken over gedaan. (pagina 56)

Vraag 4

Na het afsluiten van de koopovereenkomst bleek dat De Waal een heel andere verwachting van het verkochte had dan waarvan zij vanuit konden gaan bij de totstandkoming van het contract. Hoe is dat misverstand ontstaan?

Antwoord

Dit misverstand heeft kunnen ontstaan doordat er in de verkoopinformatie geen melding werd gemaakt van de aanwezigheid van asbestbesmettingen (op 4 en 12 april 2012 hebben wij u hierover per memo geïnformeerd). Het feit dat deze besmettingen werden geconstateerd deed de provincie en de koper besluiten tot het uitvoeren van aanvullende onderzoeken waarin uiteindelijk BME Asbestconsult concludeert dat, zoals te lezen op blz 22 van het rapport van Twynstra Gudde, *“Hergebruik van de locatie in welke vorm dan ook achten wij onverantwoord, niet alleen om het potentiële gezondheidsrisico maar ook om de economische beheersbaarheid van de situatie.”*

Vraag 5

Waarom is er niet voor gekozen om het pand te verkopen in de staat waarin het zich bevond? Had GS een overzicht van de risico's die men liep door dat niet te doen? Zo nee, waarom niet? Besepte men überhaupt wel dat er asbest in het Oude Provinciehuis aanwezig was?

Antwoord

Het pand is door de makelaar 'as is', en dus in de huidige staat inclusief de aanwezigheid van asbest (blz. 21 rapport Twynstra Gudde), verkocht. Beide partijen, de koper en de provincie, waren zich wel degelijk bewust van de aanwezigheid van asbest in het gebouw. Echter ging het geschil niet over de aanwezigheid van asbest maar om de aanwezigheid van asbestbesmettingen. Van deze besmettingen was geen melding gemaakt in de verkoopinformatie. De ambtelijke projectorganisatie heeft geen aanvullend asbestonderzoek uitgevoerd, waardoor de asbestbesmettingen bij de verkoop niet bekend was, en dus ook niet gemeld aan de koper.

Vraag 6

In de koopovereenkomst kwamen partijen overeen dat er een kantoor aan De Waal geleverd zou worden. Nadat De Waal bedreigd had met een kort geding kwam er een vaststellingsovereenkomst en een afsprakenlijst tot stand. Een kantoor verkopen kan ook met asbest, indien daar op een juiste wijze door de verkoper mee is omgegaan en op de juiste wijze is geadministreed. In de nadere afspraken is overeengekomen dat alle besmetting met + en ++ alsook alle asbestplaten moesten worden verwijderd (m.u.v. een enkel bouwdeel).

Is de provincie in die twee nadere overeenkomsten meer verplichtingen aangegaan dan die zouden voortvloeien uit de oorspronkelijk koopovereenkomst? Zo ja, hoe is dat ontstaan en is er een indicatie te geven welke bedragen het bij benadering betreft?

Antwoord

Nee, het gebouw is als kantoor verkocht. Dit is in latere overeenkomsten nooit betwist. Er was echter sprake van non-conformiteit. Om de verkoop alsnog door te laten gaan waren er twee opties:

1. Provincie saneert de asbestbesmettingen
2. Koper saneert de asbestbesmettingen de provincie vergoedt de kosten hiervan

Op basis van een aantal afwegingen hebben wij gekozen voor optie 1, zelf saneren (zie het rapport van Twynstra Gudde over Betekenisvol moment III).

Voor wat betreft de verplichtingen citeren wij uit het rapport van Twynstra Gudde (pagina 26):

“Uiteindelijk wordt de vaststellingsovereenkomst door beide partijen ondertekend op 8 mei 2012, één dag voordat het kort geding zou dienen. Deze overeenkomst bevat o.a. onderstaand artikel dat uiteindelijk een bepalende rol zal hebben in het vervolg van het asbestdossier¹⁷.

Artikel I Sanering

1.1 *De provincie zal voor 1 oktober 2012 alle asbestbesmettingen in de Sterren van het provinciehuis laten verwijderen, zowel onder als boven de plafonds, in of op kabelgoten, (lift)schachten, meterkasten, hoogspanningsruimte(n) e.d. door een SC 530 gecertificeerd bedrijf en conform de toepasselijke regelgeving en vergunningsvoorschriften.*

1.2 *Alle besmette (bouw)onderdelen in het provinciehuis zullen volledig en definitief worden gesaneerd. Er zullen geen besmette (bouw)onderdelen (al dan niet afgeplakt) ongesaneerd worden achtergelaten."*

Dit is betekenisvol voor het vervolg van dit traject vanwege de impact die artikel I van de vaststellingsovereenkomst heeft op de juridische procedures. In de rechtszaken die gaan volgen zullen de rechters, mede op basis van bovenstaand artikel, en dan met name de passage 'volledig en definitief', oordelen dat de provincie niet aan haar verplichtingen voldoet. Bovenstaande passage is door onze advocaat destijds beoordeeld en geaccordeerd.

Vraag 7

Er heeft een aanbesteding plaatsgevonden waarbij Vlasman de goedkoopste inschrijver bleek te zijn, ca € 4,7 miljoen. Eén bedrijf is afgehaakt in verband met de complexiteit van de sanering en de opgelegde tijdsdruk in combinatie met boetes. Er is gesuggereerd dat er bij die aanbesteding prijsafspraken zouden zijn gemaakt. Is dat aantoonbaar? Heeft de provincie aangifte gedaan bij de NMA? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het is niet aantoonbaar dat er prijsafspraken gemaakt zijn, wel heerste dat vermoeden op dat moment. In ons memo van 25 juni 2012 hebben wij u hierover geïnformeerd, rapport TG pagina 31. Ook citeren wij uit het rapport van Twynstra Gudde (pagina 29):

"GS besluiten om, in tegenstelling tot het ambtelijk advies, niet te gunnen aan Vlasman. De aanbestedingsprocedure wordt stopgezet. Dit besluit komt tot stand, zo blijkt uit interviews, met de volgende argumentatie. Het grote verschil tussen de initiële kostenraming op basis van de offerte van VKS, betreffende een bedrag tussen de € 1,5 en € 2 mln. en de uiteindelijke inschrijvingen is niet te verklaren. Dit, in combinatie met een bepaald wantrouwen van de provincie naar de koper en de reputatie van de asbestwereld, doen vermoeden dat er mogelijk prijsafspraken ten grondslag liggen aan de geoffreerde bedragen.

Zoals eerder aangegeven blijkt uit interviews dat het vergelijken van de kostenraming en de inschrijvingen van Vlasman en Oranje eigenlijk niet had mogen plaatsvinden omdat de kostenraming en de inschrijvingen op andere uitgangspunten gebaseerd zijn.

Alvorens het besluit genomen wordt halen Gedeputeerde Staten het bedrijf SRO erbij om een second opinion te doen op de offertes en de directieraming. In een gesprek stelt SRO dat ook zij het grote gat tussen de kostenraming en de offertes niet kunnen verklaren. Ook niet vanuit de boeteclausule.

Bovenstaande doet Gedeputeerde Staten besluiten tot het indienen van een klacht bij de NMA en het vervolgens stopzetten van de aanbestedingsprocedure. Parallel hieraan wordt een nieuwe marktverkenning gestart die uiteindelijk leidt tot gunning van het perceel *saneren* aan Horyon voor een bedrag van € 925.000,00 exclusief BTW en exclusief herstelwerkzaamheden."

Vraag 8

Als één bedrijf vanwege bovenvermelde redenen afhaakt, zou dat niet als waarschuwing moeten worden geïnterpreteerd door de provincie? Hoe is dan de keuze te rechtvaardigen voor een opdracht "in regie" aan Horyon? Een opdracht in regie kost namelijk meer tijd (inventariseren, communiceren, nieuwe offertes maken etc.) dan een vaste opdracht waarbij de saneerder de gehele opdracht kent. Heeft, de boete indachtig, de provincie hiermee willens en wetens een groot risico genomen?

Antwoord

Wij hadden het vermoeden van prijsafspraken bij de inschrijvers van de aanbesteding. Op 25 juni 2012 hebben wij u hierover per memo geïnformeerd (TG pagina 31). Gezien de beperkte tijd die nog beschikbaar was, was een nieuwe aanbesteding niet mogelijk. Wij hebben vervolgens besloten om een onafhankelijke partij (SRO) een marktverkenning te laten doen. Hierbij is in eerste instantie niet gecommuniceerd om welk gebouw het ging. Uit deze marktverkenning is Horyon naar voren gekomen.

Vraag 9

Horyon voerde de directie ook de eigen werkzaamheden. Binnen de provinciale organisatie zijn, voor zover bekend, geen mensen gekwalificeerd om de directievoering te kunnen uitvoeren over een groot en gecompliceerde sanering. Hoe is het te karakteriseren dat de sanering niet door een onafhankelijke werd gemonitord?

Antwoord

Er is wel door onafhankelijke partijen gemonitord. "SRO begeleidt Horyon en Sanitas, het laboratorium, voert in opdracht van Horyon laboratoriumwerkzaamheden uit" (rapport TG, pagina 30). Daarnaast hebben we TNO second opinions uit laten voeren.

Vraag 10a

Over hetzelfde onderwerp sprak de heer Krol in de vergadering van 21 december jl. :

De heer Dercksen suggereerde een beetje: er lag een heel hoge offerte en daar had het college even geen zin in. Nee, het was opvallend dat onze eigen inschatting was dat het erg hoge bedragen waren en dat het opvallend was dat de twee bedrijven die op dat moment een offerte hadden ingediend, beide erg hoog uitkwamen en ook een beetje bij elkaar in de buurt.

De twee inschrijvers schreven in voor respectievelijk € 4.730.000,00 en € 5.660.000,00. Een verschil van bijna 20 %. Acht u dat de opmerking dat de prijzen een beetje bij elkaar in de buurt lagen juist?

Antwoord

Zie antwoord op vraag 7.

Vraag 10b

Overigens heeft Gedeputeerde heeft **GEEN** melding gemaakt van de bedragen van de inschrijvers. Noch in de memo van 25 juni 2012, noch in het PS-debat van 2 juli 2012. Had dat niet in de lijn gelegen van de actieve informatieplicht die GS heeft?

Antwoord

Wij hebben u rond die tijd schriftelijk en via het debat geïnformeerd over de asbestsanering en alle vragen beantwoord. We hebben aangegeven dat we de inschrijvingen van Vlasman en Oranje exorbitant hoog vonden en daarom de aanbesteding hebben stopgezet. Op 25 juni 2012 hebben wij u hierover per memo geïnformeerd (TG pagina 31). Het noemen van exacte bedragen is niet gebruikelijk.

Vraag 11

Uit datzelfde debat:

Voor wat betreft de asbestbesmettingen gerapporteerd door BME op 19 november 2012 zegt de gedeputeerde:

Er is ons op 19 november een 'rapportage' gestuurd – het is vooral een aantal foto's –, waarbij de koper aangeeft dat er nog besmetting in het pand aanwezig is. De Staten hebben natuurlijk wel het vonnis gelezen, maar zij hebben uiteraard niet gelezen – dat is ook lastig; dat beseft ik – hoe dat ter zitting aan de orde is geweest. Wij hebben natuurlijk een aantal van deze opmerkingen wel betwist, zoals die op 19 november BME zijn geconstateerd. Laat ik het nog iets scherper zeggen. In het vonnis staat: "De provincie heeft dat niet betwist". Wij hebben in juridische zin dat rapport en de conclusies uit dat rapport wel betwist.....

... Ik heb gezegd, en ik herhaal het nog een keer, dat wij de woorden in het vonnis dat wij de besmettingen niet betwist hebben, hebben tegengesproken omdat wij dat ter zitting wel betwist hebben.

Het vonnis van de kortgeding rechter staat daar haaks op:

De Provincie Utrecht heeft (de inhoud van) voornoemde rapportage niet betwist. Voorts heeft de heer J. Bos, projectleider van de Provincie Utrecht, ter zitting erkend dat er na 1 november 2012 asbestbesmettingen zijn aangetroffen in de computerruimte in de bouwdelen D en Dd. Hieruit volgt dat de Provincie Utrecht niet aan al haar verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst heeft voldaan.

Het kan in ieder geval niet allebei waar zijn. Elders in het debat bevestigt de Gedeputeerde echter de asbestbesmettingen zelf, maar betwist hij dat de Provincie er de veroorzaker van is geweest, terwijl de rechter concludeert dat het simpele feit dat er asbest is aangetroffen betekent dat de provincie zijn afspraken niet is nagekomen.

Dus wij hebben gezegd: het kan best zijn dat er op 19 november op een aantal plekken asbestbesmettingen zijn aangetroffen, maar de discussie of dat asbestbesmettingen zijn die door nalatig of niet volledig saneren van de provincie Utrecht zijn veroorzaakt, is door ons zeker betwist.

Resumerend: De provincie zou bij de rechtszaak de besmettingen betwist hebben. Volgens de rechter zijn ze door de provincie juist bevestigd en tenslotte zou de provincie betwist hebben dat zij de veroorzaker waren van de besmettingen.

Hoe moet PS deze verschillende lezingen duiden?

Antwoord

Op 24 december 2012 heeft de Provincie Utrecht d.m.v. een bijzondere spoedappeldagvaarding (document 17 bij het rapport van TG) hoger beroep aangetekend tegen het vonnis van de rechtbank Utrecht d.d. 14 december 2012. In de dagvaarding van het hoger beroep is gemotiveerd weergegeven op welke punten het vonnis van de rechtbank Utrecht in onze ogen tekortschiet, de zogenaamde 'grievens'. Als grief 2 wordt uiteengezet dat de rechtbank in haar vonnis de tussen partijen gemaakte afspraken onjuist en onvolledig weergeeft. Over de verklaring van de heer Bos stelt de dagvaarding: 'Deze grief komt verder op tegen de onvolledige en onjuiste weergave van de heer Bos ter zitting'. En: 'Kortom, de heer J. Bos heeft niet erkend dat er besmettingen aanwezig zouden zijn in de computerruimte in bouwdeel D. Hij heeft slechts aangegeven dat als ervan uit zou worden gegaan dat die besmettingen er zouden zijn, dat dan moet worden bezien waar de besmettingen zaten, of dat tot de afspraken hoorde en door wie de besmetting is veroorzaakt'.

Over de uitspraak van de rechter hebben wij u per mail geïnformeerd op 14 december 2012 (TG pagina 37)

Vraag 12

Is het voor de hand liggend om de koper aan te wijzen als veroorzaker van de restbesmettingen gelet op de vaststellingsovereenkomst en de afsprakenlijst? Zowel de platen als besmettingen moeten zijn verwijderd. Zou de koper alleen de veroorzaker van "restbesmetting" kunnen zijn als zij nieuw asbest in het pand zouden hebben aangebracht? Hoe aannemelijk is het dat er besmettingen achter blijven zoals die zijn geconstateerd als men zich aan de vaststellingsovereenkomst en de afsprakenlijst zou hebben gehouden?

Antwoord

In de juridische procedure hebben wij al aangegeven dat wij de sanering hebben uitgevoerd en hiervan de benodigde vrijgaves hebben verkregen en overhandigd aan de koper. Wij waren van mening hiermee aan onze verplichtingen te hebben voldaan. De Rechtbank Utrecht en het Hof Arnhem hebben echter geoordeeld dat het achterblijven van een besmetting per definitie verwijtbaar is aan de Provincie. Dit is voor ons, na een second opinion door Stibbe, de reden geweest om tot finale kwijting over te gaan. Over deze afweging hebben wij met u gesproken op op 4 maart in BEM en 11 maart 2013 in het fractievoorzittersconvent (TG pagina 40).

Vraag 13

GS heeft aangegeven dat men van mening was dat het bedrag waarvoor Vlasman had ingeschreven te hoog was. Om onder de aanbesteding uit te komen heeft men aangegeven dat men de "scope" van de sanering zou beperken. Waarom heeft GS die keuze gemaakt? Heeft GS daarmee een onverantwoord risico genomen?

Antwoord

Tot medio juli 2012 was nog onduidelijk in welke mate de plafonds van de kantoren besmet waren. De aanpak van de aanbesteding was gericht op het 'rucksichtlos' saneren van alle ruimtes, ongeacht of er besmettingen waren aangetoond of niet. De wijziging van de scope hield in dat een gematigder aanpak werd gekozen. In eerste instantie richtte de sanering zich op de verkeersruimtes. Hiervan stond onomstotelijk vast dat er besmettingen boven de plafonds aanwezig waren. De sanering van de kamers zou pas plaatsvinden indien na aanvullend onderzoek vastgesteld was dat er besmettingen aanwezig zijn. Het is hierbij niet gezegd dat de eerste aanpak niet tot dezelfde procedures met de koper zou hebben geleid. Het is daarom ook niet mogelijk om hier conclusies aan te verbinden in relatie tot de uitkomst van de gewijzigde saneringsaanpak.

Vraag 14

In de kadernota van de provincie Utrecht in 2000 werd een post van f 4,7 miljoen (€ 2.1 miljoen) opgenomen voor het saneren van asbest, terwijl in de offerte van Vlasman € 2,9 mio. bedoelt was voor het saneren van asbest excl. bouwkundige werkzaamheden.

Had het college niet de conclusie kunnen en moeten trekken dat dan voor € 925.000,00 (basisofferte Horyon) en/of met de stelpost (€ 250.000,00) er bij opgeteld € 1.075.000,00 onmogelijk hetzelfde werk kan worden uitgevoerd?

Antwoord

De inschrijvingen zijn niet afgezet tegen de kadernota uit 2000 maar tegen de vooraf opgestelde ambtelijke raming van de sanering. (rapport TG, pagina 29)

Vraag 15

Het college stelde na de aanbesteding slechts een bedrag van € 2 miljoen te beschikking voor de sanering. Welk bewijs was er dat er voor dat bedrag een sanering kon worden uitgevoerd die tegemoet kwam aan de overeenkomsten (inclusief plan van aanpak) die er op dat moment met De Waal lagen.

Antwoord

Aan deze inschatting lag een ambtelijke kostenraming ten grondslag. Het rapport van Twynstra Gudde stelt hierover (pagina 25):

“De ambtelijke kostenraming wordt als volgt opgesteld. Het asbestsaneringsbedrijf VKS wordt gevraagd eenheidsprijzen af te geven voor de sanering. In deze offerte worden door VKS de volgende eenheidsprijzen genoemd.

Prijsopgave per/m2 voor sanering plafonds exclusief de beplating	101,50 Euro
Prijsopgave per/m2 voor sanering plafonds inclusief de beplating	108,00 Euro
Prijsopgave per/m2 voor sanering plafonds en 1 meter in de kantoorruimtes	117,50 Euro
Prijsopgave per/m2 voor sanering plafonds en kantoorruimtes compleet	82,00 Euro

Deze offerte, gericht aan de medewerker van de afdeling FSE die op dat moment nog projectleider Verkoop is, komt binnen bij de afdeling FSE op 27 april 2011. Vervolgens stelt de projectleider op basis van bovenstaande eenheidsprijzen en de totale oppervlakte (12.015 m²) een kostenraming op. Deze kostenraming bedraagt 12.015 x € 82,00 = € 985.230,00. Additioneel worden de herstelwerkzaamheden aan de plafonds in de raming meegenomen, door middel van onderstaande berekening die is uitgevoerd door een medewerker van de afdeling FSE⁵⁰: “*Dan moet er nog een nieuw plafond in, laat dat eens maximaal € 50,00/m² kosten, dan blijven we onder de 1,5 mln.*”

Overigens kan men niet stellen dat de afloop van het juridisch traject anders geweest zou zijn in het geval van gunning aan Vlasmans. Namelijk, het juridische geschil spitste zich met name toe op artikel I van de vaststellingsovereenkomst waarin de bepaling *volledig & definitief* was opgenomen.

Vraag 16

Hoe kan het dat de Gedeputeerde, zelfs nog in het Statenvoorstel waarin om goedkeuring van PS wordt gevraagd om in te stemmen met de schikking, bij hoog en bij laag volhoudt dat hij zich aan de afspraken met De Waal heeft gehouden daar waar de rechters daarover heel anders oordeelden? Duidt dat op een tunnelvisie?

Antwoord

Dit verschil van mening is terug te voeren op de, zoals in het rapport van Twynstra Gudde vermeldt, taalkundige uitleg van de vaststellingsovereenkomst in de juridische uitspraken. De provincie stelt dat zij alle gemaakte afspraken met de koper is nagekomen (*redelijkheid en billijkheid*) terwijl de koper stelt dat niet het geval is. Het feit dat de koper in het gelijk gesteld wordt is voor een groot gedeelte terug te voeren op de taalkundige uitleg van *volledig en definitief*. In PS op 20 december 2012 hebben wij hierover met u gesproken.

Vraag 17

Bij aanbesteding zou de aannemer een bankgarantie moeten stellen van 5 % (over € 4.730.000,00) derhalve ter grootte van € 236.500,00. Tevens werd bepaald dat de laatste betalingstermijn aan de aannemer 10 % zou bedragen: € 473.000,00. Derhalve € 709.500,00 aan keiharde zekerheden in het geval er onenigheid zou ontstaan over het geleverde werk of de tijdige oplevering. De aannemer moest ook nog eens een solvabiliteit, middels een accountantsverklaring aan te tonen, hebben van 25 %. Deze eis is van grote financiële waarde, want het werk moet worden uigevoerd met minimaal 20 % eigen werknemers, hetgeen betekent dat het een bedrijf van voorname omvang moet zijn. Bij te late oplevering zou Vlasman een boete van € 70.000,00 verschuldigd zijn.

In tegenstelling tot al deze eisen is met Horyon geen boetebeding overeengekomen en heeft Horyon ook geen garantie hoeven stellen of aan andere eisen te voldoen, althans PS is daarover niet geïnformeerd. Welk risico heeft GS hiermee genomen en is dat te kwantificeren?

Antwoord

Voorafgaand aan de opdracht aan Horyon is een kredietwaardigheidscheck uitgevoerd en is gecontroleerd of Horyon beschikte over alle noodzakelijke certificaten. De kredietwaardigheidscheck en controle van certificaten is in opdracht van SRO uitgevoerd door een bureau. Ook voor Horyon gelden de normale garantieafspraken. Zo heeft Horyon onder deze garantieafspraken nog restsaneringen uitgevoerd. Zie verder ook het antwoord op vraag 18.

Vraag 18

Indien Vlasman de opdracht zou hebben gekregen en indien op 1 november dezelfde problemen zich zouden hebben voorgedaan als bij de sanering door Horyon, zou dan bij een juridische procedure Vlasman eenvoudig weg in vrijwaring kunnen worden opgeroepen?

Antwoord

Het boetebeding met Vlasman betrof een tijdige oplevering. Ook Horyon heeft op tijd opgeleverd. En ook Horyon heeft de benodigde bewijsvoering (vrijgaves) overlegd. Het is dus vooral de kwaliteit van de sanering en de interpretatie van de gemaakte afspraken die tot de problemen hebben geleid. Deze problemen hadden zich ook bij ieder ander saneringsbedrijf voor kunnen doen.

Vraag 19

Hoe vaak en op welke wijze heeft De Waal gedurende de sanering aan de provincie aangegeven dat men zich niet kon vinden in de aard en/of omvang van de werkzaamheden die Horyon uitvoerde en op welke wijze heeft de provincie hierop gereageerd?

Antwoord

De Waal heeft veelvuldig aangegeven dat zij bezwaren had tegen de aard en/of omvang van de sanering. In de beginfase van de sanering is getracht om in overleg met De Waal tot een oplossing te komen. De verhouding verslechterde na de eerste oplevering in september 2012. Vooraf waren met De Waal duidelijke afspraken gemaakt over het niveau van de oplevering. Zoals ook in het rapport van Twynstra wordt benoemd was er verschil in interpretatie van de gemaakte afspraken (8 mei en 17 juli). We dachten dat we heldere afspraken hadden, maar bij eerste oplevering bleek voor het eerst de verschillende interpretatie. Tijdens de opleverronde kwam de Waal in onze ogen ook met extra wensen en eisen die helemaal niet waren vastgelegd in de afspraken van 8 mei en 17 juli.

Vraag 20

De saneringswerkzaamheden zijn, voor zover ons bekend, niet begeleid door een onafhankelijke asbestdeskundige (directievoering), maar door Horyon zelf. Hoe is die beslissing tot stand gekomen en welke consequenties heeft dat gehad op het proces.

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 21

De aanbesteding werd gestopt en Vlasman werd als volgt meegedeeld.

“Het onderhavige besluit (stopzetting aanbesteding) is ingegeven door voortschrijdende inzichten inzake budgettering. De uitgebrachte offertes zijn hoger dan het bedrag dat de provincie beschikbaar heeft gesteld voor de uitvoering van de opdracht. Dit noodzaakt een herbezinning op de scope van de opdracht om dit meer in lijn te brengen met de beschikbare gelden.

Ook werd hen meegedeeld dat het “bouwkundig herstel” niet zou worden uitgevoerd. Is uiteindelijk de “scope van de opdracht” daadwerkelijk bijgesteld? Is er inderdaad uiteindelijk, met inbegrip van de her-sanering die nu door De Waal ter hand wordt genomen, een andere scope uitgevoerd? De bouwkundige herstelwerkzaamheden zijn wel degelijk uitgevoerd. Hoe verhoudt zich dat tot de verplichtingen die de provincie had en heeft jegens de partijen die bij de aanbesteding hebben ingeschreven?

Antwoord

Mede op basis van de kostenraming waren wij van mening dat Vlasman een te hoog bedrag offereerde. Zoals hierboven beschreven hebben wij besloten tot een marktverkenning, en vervolgens opdracht gegeven aan Horyon. Vervolgens hebben wij nadere afspraken gemaakt met de koper over de herstelwerkzaamheden, welke dienden plaats te vinden na de asbestsanering. Ondermeer hebben wij in deze nadere afspraken afgesproken dat de koper de herstelwerkzaamheden zou uitvoeren, en hiervoor een vergoeding zou ontvangen. Zie het rapport van Twynstra Gudde op pagina's 27 tot en met 30.

Overigens tekenen wij aan de dat rechter de provincie in het gelijk heeft gesteld inzake de eis die Vlasman heeft gevorderd.

Vraag 22

Het college stelde de Gedeputeerde voor de sanering € 2 miljoen te beschikking. Waar was dat bedrag op gebaseerd. In hoeverre is daardoor heel GS verantwoordelijk voor het debacle en niet alleen de Gedeputeerde?

Antwoord

Het besluit om twee miljoen euro beschikbaar te stellen voor de sanering is, net als alle andere besluiten in dit dossier, een Collegebesluit geweest. Dit besluit is genomen op 8 mei 2012. De twee miljoen is zoals eerder gezegd gebaseerd op een ambtelijke raming (rapport TG, pagina 27).

Vraag 23

GS heeft als onderbouwing van haar stellingen rapporten overlegd. In dezelfde rapporten staat echter ook met enige regelmaat informatie die de conclusie die GS aan diezelfde rapporten verbindt juist tegenspreekt? Meest concrete voorbeeld: GS verwijst naar een rapport van Aksys als bewijs van haar stelling dat er geen asbest aanwezig is in bouwdeel DD, terwijl dat rapport, waarvan het bestaan eerst zelfs werd ontkend, juist anders uitwijst. Ook werd BCM niet geïnformeerd over het bestaan van het rapport van Aksys, waardoor men met onvolledige en daardoor onjuiste conclusies kwam. Hoe kan dat?

Antwoord

In dit specifieke geval wisten wij wel van de aanwezigheid van asbestbeplating, maar werd ons pas later bekend dat er ook sprake was van asbestbesmettingen. Voor het gehele gebouw geldt dat er vele asbestinventarisatierapporten, vrijgaverapporten en second opinions zijn opgesteld. Latere rapporten waren soms een aanvulling op de eerdere rapporten waardoor de rapporten niet altijd consistent lijken.

Vraag 24

In het eerste vonnis was bepaald dat een direct opeisbare boete verschuldigd was, het vonnis uitvoerbaar bij voorraad. De koper legde beslag op een rekening van de provincie. De gedeputeerde heeft echter beweerd dat ondanks het vonnis de provincie de boete niet hoefde te betalen. Was dat een juiste duiding van dat vonnis?

Antwoord

Naar aanleiding van de eerste rechtszaak met De Waal heeft onze advocaat een analyse gemaakt van het vonnis. Hierbij werd door de advocaat geconcludeerd dat het vonnis onjuist geformuleerd is waardoor de Provincie weliswaar tot een boete veroordeeld was maar niet tot de directe betaling van deze boete. Wij hebben u hier in de PS-vergadering van 20 december 2012 ook over geïnformeerd.